

per Joan Sanjuan

Com a la pel·lícula de Sydney Pollack “Danseu, danseu maleïts”, allò que importava era arribar com fos al límit de l’aprovat

Estudieu, estudieu maleïts

És possible que el català ja no faci cap mena de falta per anar per la vida, però és imprescindible si voleu guanyar unes oposicions i accedir a determinades feines. Segurament, el mateix que li passava al llatí a la Baixa Edat Mitjana; o encara avui pel qui vulgui arribar a capellà.

Si necessiteu fer oposicions haureu d’aprovar, segons el cas, un dels tres nivells de català: l’intermedi, el de suficiència o el superior.

Entre l’any passat i aquest he cursat els tres nivells, un darrere l’altre, a la Universitat de Barcelona, senzillament perquè volia millorar el meu català. Era gairebé l’únic que ho feia amb aquesta intenció, tota la resta de companyes i companys, molts d’ells de diferents països europeus, necessitaven, fos com fos, aprovar per millorar les seves condicions laborals.

El que més s’assembla a un curset de català és treure’s el carnet de conduir.

Si haig de comparar, de la meua dilatada vida acadèmica, allò que més s’assembla als cursets de català en qüestió són, sens dubte, els estudis i els exàmens per treure’s el carnet de conduir. Una metodologia a base de preguntes trampa, de senyalar sí, o no, i de tests. Si a l’examen de conduir no hi falta la prova pràctica – la de la veritat – als cursets de català tampoc hi falta la conversa oral i els redactats.

El que més em va sorprendre és que, en cap dels tres cursets, en prou feines se’ns donés bibliografia per llegir ni se’ns estimulés a fer-ho. Hi ha una raó: no hi havia temps per llegir. Es tractava d’assegurar l’aprovat per damunt de tot, i això només s’aconseguia anant al gra, a base de memoritzar els tests d’examen i d’ajustar-se al programa. La lectura crea un pòsit indeleble però necessita el seu temps.

Alguns, pel seu compte, memoritzaven frases i paràgrafs sencers que després introduïrien en l’examen de conversa i en el de redaccions. Hi ha tot un mercat de

llibres i fotocòpies de proves tests que han anat apareixen en els successius exàmens de diferents centres amb les seves solucions. Com hi ha qüestions que es repeteixen, memoritzar aquests textos pot garantir l’aprovat.

En aquest sentit, la complicitat professor i alumnes era absoluta, d’un esforç indiscutible per part de l’un i dels altres. El català convertit en una cursa infernal, extenuant, vers un objectiu que obrirà les portes d’un lloc de treball, altrament tan necessari.

No és estrany que la majoria d’alumnes confessessin que n’havien quedat farts i plantegessin un cert rebuig per una llengua que ningú els havia ensenyat a valorar ni a estimar.

Quin retrocés pedagògic per una època farcida de diccionaris normatius, tècnics, dialectals, de frases i de sinònims, amb accessos electrònics; de magnífics correctors integrats als “Office”.

Molts parlen del caràcter científic de la llengua, quan a les facultats de ciències és parla de l’humanisme de la tècnica.

No us negaré que no hagi après català. Però, l’amor a la llengua i allò que representa, el plaer d’usar-la i d’aprofundir-la, els he hagut de posar jo.